ΤΑΤΟΥΑΖ: “λείψανο” κενό και κούφιο (Κρητίδου Αλεξία, Θεολόγος - Οικονομολόγος)

Categories : ΚΟΙΝΩΝΙΑ

Date : 5 Σεπτεμβρίου, 2017

Ο σημερινός τρόπος ζωής των ανθρώπων, στα πλαίσια του “ηθικού” και του “πολιτισμένου”, έχει δώσει χώρο και τόπο για να ανθούν φαινόμενα και τάσεις όπως αυτός της **δερματοστιξίας**. Μία συνήθεια που, όπως δείχνει η εξέλιξή της δεν είναι και τόσο περαστική ή τόσο “αθώα”, έχει σαν σκοπό να παγιωθεί και να εδραιωθεί σε όλες τις τάξεις των ανθρώπων και σε όλες τις ηλικίες.

Δερματοστιξία, ή tatto στα αγγλικά και tatouage στα γαλλικά, ξεκίνησε από τη νεολιθική και λίθινη εποχή, αλλά η ονομασία του προέρχεται από τις Πολυνησιακές διαλέκτους. Στη γλώσσα της Ταϊτή και της Σαμόα, το “τατουάζ” σημαίνει συνήθεια. Υπήρχε στην παράδοση τους και μάλιστα στις τελετές μύησης.

Στο Λευιτικό συναντάμε: “*και εντομίδας ου ποιήσετε επί ψυχή εν τω σώματι υμών και γράμματα στικτά ου ποιήσετε εν υμίν, εγώ είμι Κύριος ο Θεός υμών*” (Λευ. 19,28). Δεν θα κάμετε εντομάς στο σώμα σας, ούτε θα χαράξετε γράμματα στο δέρμα σας. Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σας.1

Σχολιάζει ο π. Ι. Φούντας, “Στους στίχους αυτούς γίνεται λόγος για τα πένθιμα έθιμα των Χαναναίων, στα οποία συμπεριελαμβάνετο το κόψιμο των μαλλιών και του πώγωνος, οι εντομές στο σώμα και η δερματοστιξία (τατουάζ). Τα έθιμα αυτά απηγορεύοντο, διότι εθεωρούντο μολυσμένα από τον παγανισμό”.1 Ο π. Ι. Γιαννακόπουλος ερμηνεύει «*“και εντομίδας ου ποιήσετε” ώσπερ κωλύει καλλωπίζεσθαι ούτω και επί νεκρώ κόπτεσθαι*» (Αδηλος). Συνήθεια διαδεδομένη παρά τοις αρχαίοις, η οποία υπάρχει ακόμη παρά Πέρσαις και Αβυσσηνοίς. “Γράμματα και στικτά”, διάστιξις σώματος λίαν αγαπητή εις τους ανατολικούς λαούς συνοδευομένη πολλάκις υπό ειδωλολατρίας.2

Παγανισμός και ειδωλολατρία λοιπόν η ρίζα και η πηγή αυτής της “σύγχρονης” συνήθειας που ονομάζεται “τατουάζ”. Παγανισμός και ειδωλολατρία ένας βάθος αθεΐας, ένας θολερός χείμαρρος, ένα σκότος απάτης και όπως λέει και ο άγιος Γρηγόριος ο Θεολόγος, “απάτη και ομίχλη”.3 Σ’ αυτήν την εποχή της απάτης και της ομίχλης ο νέος κάνοντας την επανάστασή του και αντιδρώντας θα χαράξει εύκολα το τατουάζ, ενώ για το λίγο μεγαλύτερο σε ηλικία, θα είναι μία καλλιτεχνική, αισθητική και διορθωτική παρέμβαση στο σώμα του.

Οποιαδήποτε παρέμβαση ή αλλαγή η οποία αλλοιώνει την εικόνα που έχει δώσει ο πανάγαθος Θεός στον άνθρωπο, με τόση σοφία και αγάπη, *"πάντα εν σοφία εποίησε"* (Ψαλμός ΡΓ', 24), **θεωρείται προσβολή. Είναι σαν να διορθώνει το δημιούργημα το Δημιουργό του**. Και όπως λέει ο αββάς Δωρόθεος, «Τον άνθρωπο τον έπλασε με τα ίδια Του τα χέρια και τον καταστόλισε. Δημιούργησε ο Θεός τον άνθρωπο "κατ' εικόνα", Θεού, τον δημιούργησε και φύσηξε πάνω στο πρόσωπο του πνοή ζωής. Ας μην προσβάλουμε την εικόνα του Θεού, σύμφωνα με την οποία πλάστηκε» και συμπληρώνει «ας τιμήσουμε το Αρχέτυπο». 4

Αφήνοντας το θέμα της σωματικής υγείας οι πατέρες της Εκκλησίας δίνουν βάση και βάρος στις επιπτώσεις που έχει το θέμα στη ψυχή του ανθρώπου. Ένα "τατουάζ" χαράζει και τρυπάει εσωτερικά και εξωτερικά του δέρματος. Η χάραξη του δέρματος αλλάζει κάτι που θεωρείται άσχημο, σκεπάζει κάτι άλλο, διορθώνει κάτι που δεν είναι επιθυμητό. Η αλλοίωση στη μορφή του, αλλά και η αλλαγή στην εξωτερική του εικόνα επικρίνει το Θεό και Τον διορθώσει σε κάτι που δεν πρόσεξε, σε κάτι που δεν είδε δημιουργώντας αυτόν τον άνθρωπο. Ωστόσο **ο Θεός, "είναι ο μόνος που γνωρίζει αληθώς τι είναι χρήσιμο για τον καθένα μας"**.5

Σε μία ευρεία έννοια το "τατουάζ" είναι ίσως ένα "στολίδι" του σώματος το οποίο προσθέτει συνειδητά ο άνθρωπος για να καλλωπιστεί και να ξεχωρίσει λίγο περισσότερο. Οι πατέρες της Εκκλησίας μέσα στους αιώνες έκαναν αγώνα για τον άμετρο καλλωπισμό και τα υπερβολικά στολίδια. **Ένα στολίδι κούφιο, χωρίς νόημα, μία πράξη χωρίς περιεχόμενο και μία ενέργεια με την οποία περισσότερο ενισχύει την κενοδοξία και τη φιλαυτία**.

Σύμφωνα με τον γέροντα Ιωσήφ "δεν είναι η συμμόρφωσις του Θεανθρώπου Χριστού προς το πνεύμα εκάστης εποχής, αλλά συμμόρφωσις και προσαρμογή εποχιακών ρευμάτων προς το πνεύμα της αιωνιότητός του Θεανθρώπου Λόγου και Σωτήρος της ανθρωπότητας".6 Αν υπάρχει κυματοθραύστης ο οποίος θα είναι ικανός για να σταματήσει τα πελώρια κύματα της ραγδαίας εκκοσμικεύσεως,3 αλλά και των εποχιακών ρευμάτων αυτός είναι η γνώση, η πίστη και η προσευχή. Ας γίνει μία αρχή, γνωρίζοντας τη ζωή του Χριστού, για να μπορέσει με το φως Της να γίνει φάρος στην ανθρώπινη πορεία. Ας γίνει γνωστός ο Λόγος Του για να μπορέσει να γεμίσει τα κενά της ύπαρξης του καθένα και ας μπει μέσα στις καρδιές μας η φλόγα της αγάπης Του για να μπορέσει να "κάψει" κάθε ξένη συνήθεια, για να μπορέσει να "λιώσει" κάθε λείψανο κενό και κούφιο.

Βιβλιογραφία

1. Λευϊτικόν Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης

Υπό του Ιερεμίου Φούντα, Αρχιμανδρίτου

Εκδόσεις: Αποστολική Διακονία – 2005

2. Ερμηνεία Παλαιάς Διαθήκης

Υπό του Ιωήλ Γιαννακόπουλου Αρχιμανδρίτου

3. Ορθόδοξος πίστης και ζωή – Υπό του Δοσιθέου Αρχιμανδρίτου

Εκδόσεις Ιερά Μονή Παναγίας Τατάρνης – Ευρυτανίας

4. Έργα Ασκητικά – Αββάς Δωρόθεος

Εκδόσεις Ιερά Μονή Τιμίου Προδρόμου – Καρέας 1993

5. Αγίου Μαξίμου Γραϊκού, Λόγοι, τόμος Α΄

Ιερά Μεγίστη Μονή Βατοπαιδίου – Άγιος Όρος – 2011

6. Εκ του Θανάτου εις την ζωήν – Γέροντος Ιωσήφ

Ιερά Βασιλική και Πατριαρχική Μεγίστη Μονή του Βατοπαιδίου Αγίου Όρους – 1994

(Πηγή ηλ. κειμένου: enromiosini.gr*)*